

**OGLAŠAJTE V
NAJBOLJŠEM
SLOVENSKEM
ČASOPISU V OHIOJU**

★
**Izvršujemo vsakovrstne
tiskovine**

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

IN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

**ADVERTISE IN
THE BEST
SLOVENE NEWSPAPER
OF OHIO**

★
**Commercial Printing of
All Kinds**

VOL. XXXII. — LETO XXXII.

CLEVELAND, OHIO, MONDAY (PONDELJEK), MAY 16, 1949

ŠTEVILKA (NUMBER) 96

Domače vesti

77. rojstni dan
Svoj 77. rojstni dan je v soboto obhajal v Girardu, Ohio, poznani Peter Yaklevich, ki s svojo soprogo že dolgo vrsto let vodi Churchill Terrace Inn, 725 Lawrence Ave. Njegovi mnogobrojni prijatelji in znanci mu ob tej priliki izrekajo iskrene čestitke ter mu kličejo: Še na mnoga leta zdravja in sreče!

Čevlji
Mr. M. Jakulin, ki ima svojo trgovino na 12520 Shaw Ave., naznanja, da je dobil v zalogo fine nove čevlje za moške, ženske in otroke. Cene so zmerne. Pri njemu si tudi lahko nabavite usnje ni druge potrebščine za izdelovanje in popraviljanje čevljev, kar je posebno pripravno za pošiljke v staro domovino.

Na obisku
Iz Cantona, Ohio, se nahajata na obisku pri sorodnikih in prijateljih Mr. in Mrs. Blaž Odar. Nahajata se pri Mr. in Mrs. Frank Razingier, 7002 Becker Ct. Tu bosta ostala do sreče in jutri večer pa nameravata posejti film "Na svoji zemlji," katerega se bo kazalo v Abby gledališču. Dobrodošla!

Avne in hišne potrebščine
V slovenski trgovini Century Tire na 15300 Waterloo Rd., katero vodi poznani Joseph Dovan, si hišni lastniki, gospodinjice in avtomobilisti lahko nabavijo vsakovrstne potrebščine. Za dom imajo peči, kuhinjsko posodo, električne pripomočke, vrtno orodje, itd., za avtomobiliste pa tajerje, baterije, pokrivale za sedeže, svetilke, itd. Tam dobite tudi lepo zbirko igračk za otroke. Cene so vedno najnižje, blago pa prvovrstno in jamčeno, da bo zadovoljivo.

Sprava za kožuhe
Vroč poletni dnevi se bližajo in skrbne žene ter dekleta, ki imajo dragocene kožuhe, se potrudijo, da iste oddajo v shrambo, kjer bodo tekom mesecev, ko ne bodo rabile teh kožuhov, na varnem proti moljev in vlagi, ki jih uničijo. Mervarjeva čistilnica, katero vodi poznani Frank Mervar na 5372 St. Clair Ave. in 7801 Wade Park Ave., ima najnovejšo shrambo za kožuhe. V tej shrambi bodo kožuhi obdržali svojo originalno krasoto in dolgoletnost in prihranili si boste lepe vsote, če se poslužite te postrežbe pri Mervarjevih. Za podrobnosti pokličite HE 7123 in prišli bodo na dom po vaše kožuhe.

TRUMANOV POSLANEC SE VRAČA V VATIKAN

NEW YORK, 13. maja. — Trumanov osebni poslanec v Vatikanu Myron Taylor, se je danes vrkel na ladjo "Queen Elizabeth."

Taylor, za katerega ameriški protestantje zahtevajo, da se ga odpokliče iz Vatikana, potuje v Rim in se bo spotoma verjetno zopet ustavil v Madridu.

LJUDSKA FRONTA ZMAGALA NA MADŽARSKEM
BUDIMPEŠTA, 15. maja. — Madžarski državljani so danes z ogromno večino glasov izvolili kandidata Ljudske fronte, v kateri se poleg komunistične stranke nahajajo tudi vse druge močnejše politične stranke Madžarske.

Računa se, da je Ljudska fronta v nekaterih krajih dobila nad 90 odstotkov vseh oddanih glasov.

POGAJANJA MED FORD CO. IN UAW SO ŠE VEDNO NEUSPEŠNA

Reuther zaprosil vladni urad, naj pošlje na pogajanja svoje opazovalce

DETROIT, 14. maja.—Predsednik CIO unije avtnih delavcev Walter Reuther je danes apeliral na vladni urad, naj posreduje v 10 dni trajajoči stavki delavcev uposlenih pri Ford Co.

Svoj apel je Reuther naslovil direktorju Federal Mediation and Conciliation urada Cyrusu S. Chiangu, potem ko so se tudi današnja pogajanja končala z neuspehom.

"Vaš federalni posredovalni urad lahko zelo veliko prispeva k rešitvi tega spora, če bi poslal svojega predstavnika, ki bi prisostvoval pogajanjem in poročal vladi in javnosti dejstva o sporu, tako da bi se jasno vedelo kdo je odgovoren, ker ni nobenega uspeha pri pogajanjih za poravnavo," je v svojem telegramu sporočil Reuther.

Predstavniki Ford Co. niso podali nobenih izjav v zvezi s to Reutherovo zahtevo za vladno posredovanje.

160.000 delavcev brez dela
Med tem pa je ostalo brez dela 160.000 delavcev, ki so direktno ali pa indirektno prizadejati vsled stavke 65.000 delavcev uposlenih v dveh tovarnah, v katerih je družba pospeševala produkcijo.

Pogajanja se bodo nadaljevala v ponedeljek. Reuther je izjavil, da je družba zavrgla dve predlogi unije. V ponedeljek bo izvršni odbor CIO imel sejo, katere se bo udeležil Reuther, v njegovi odsotnosti pa bo zastopal unio na pogajanjih tajnik blagajnik UAW Emil Mazey. V svojem zadnjem predlogu so predstavniki unije zahtevali, da bi Ford Co. upostavila normalne produkcijske norme in da ne bi od delavcev zahtevala, naj s pospešenim delom popravijo produkcijske zgube, ki so sledile ne da bi oni bili zato odgovorni. Predstavniki družbe so ta predlog zavrgli, češ, da bi omejili pravico družbe, da upostavi standard produkcije.

Ford Co. je tudi opozorila na opadajočo draginjo, ko je zahtevala revizijo vseh ekonomskih določb v kontraktu z unijo. Pravi, da bi se v kontraktu moralo bolj jasno določiti pravice in odgovornosti tako družbe kot delavcev.

Odbor Z. N. priporoča, da se razdeli italijanske kolonije
LAKE SUCCESS, 14. maja.—Politični odbor Z. N. je včeraj odobril načrt, po katerem bi se bivše italijanske kolonije razdelile med Anglijo, Francijo, Italijo in Abesinijo.

Zedinjene države so močno podprle načrt, ki je posledica sporazuma med Anglijo in Italijo.

Pričakuje se, da bo v ponedeljek Generalna skupščina Z.N. odobrila načrt in s tem zapečatila usodo bivših italijanskih kolonij.

Predlog Sovjetske zveze, da se bivše italijanske kolonije postavi pod poverjenišvo Združenih narodov in jih pripravi za čimprejšnjo neodvisnost je bil poražen.

Glavne točke načrta
Po načrtu bi Anglija dobila kontrolo nad Kirenaiko, katero drži pod svoj okupacijski odkar so leta 1943 italijanske čete bile izgnane iz te bivše italijanske kolonije. Leta 1951 bi Italija prevzela poverjenišvo nad Tripolitanijo, katere se sedaj nahaja pod upravo Anglije in bo tudi ostala, če Združeni narodi ne bodo pristali, da se to področje postavi pod italijansko poverjenišvo. Francozi bi nadzorovali področje Fezan, ki ga že imajo pod svojo kontrolo. Italija bi prevzela upravo Somalijske republike v južni Afriki in sicer od angleške vojaške uprave. Libiji obljubljena pogojna neodvisnost. Celotna Libija, to je Kirenaika, Tripolitania in Fezan, bi postala neodvisna po preteku desetih let, če Generalna skupščina ne bi v tem času sprejela ta sklep. Po načrtu bi Abesinija dobila celo Eritrejo, z izjemo zapadne province, o kateri usodi se bo še razmotrivalo. Zedinjene države so močno podprle načrt za razdelitev ita-

Angleži aretirali komuniste Eislerja

Eisler se je vrkel na poljsko ladjo z namenom, da bi zbežal

SOUTHAMPTON, Anglija, 14. maja. — Angleška policija je danes na zahtevo ameriških oblasti aretirala Gerharta Eislerja, znanega komuniste, ki se je vrkel na poljsko ladjo "Batory" z namenom, da bi zbežal iz Amerike in se izognil obravnavi radi preziranja kongresa v letu 1947. Kongresni odbor za ne-ameriške aktivnosti ga je takrat označil za "najnevarnejšega človeka, ki se je kdaj koli vrkel na ameriškem ozemlju."

Eisler se je pod poroštvom \$23.000 nahajal na svobodi in čakal na obravnavo. Toda ko je zbežal, je ameriška policija aretirala njegovo soprogo.

Kapitan poljske ladje "Batory" je ostro protestiral, ko so angleški policaji prišli na ladjo in aretirali Eislerja. Rekel je, da je Eisler plačal svoj vojni listek do poljskega mesta Gdinja. Protest je pri angleški vladi vložila tudi poljska ambasada.

Eisler je nameraval odpotovati v Leipzig, v sovjetski okupacijski zoni Nemčije, kjer bi bil na tamkajšnji univerzi poučeval socialno vedo.

Po sodnijskem postopku v Angliji bodo Eislerja verjetno vrnil v Zedinjene države, kjer bo postavljen na zatožni klop radi dveh dejanj — preziranja kongresnega odbora in poveljebe potnega lista.

Slovenski film "Na svoji zemlji" v gledališču ABBY

Jutri, v torek 17. maja, bo v gledališču ABBY na 15511 Waterloo Rd., (v bližini Slovenskega delavskega doma) predvajan prvi slovenski umetniški film "Na svoji zemlji."

Ta izreden dve-urni program je za slovensko občinstvo aranžiral podružnica SANSa št. 48 v sodelovanju z upravo gledališča ABBY. Film, ki je v Sloveniji že pohvalne kritike, bo nedvomno zadovoljil vse ameriške Slovence, ki bodo imeli sedaj prvič priliko, da ga vidijo v Clevelandu.

Za boljše postrežbo javnosti, bo film predvajan dvakrat in sicer prvič ob 7. uri in drugič ob 9. uri zvečer. Vrata gledališča pa bodo odprta ob 6:30. Vstopnina je le 50 centov.

Brezposlenost se je zvišala za 2.000

Upravitelj Ohio State Employment urada B. C. Seipel je naznanil, da se je brezposlenost na področju širšega Clevelanda v mesecu aprilu zvišala za nadaljnjih 2.000 delavcev. Vkupno je koncem aprila bilo 42.000 brezposelnih delavcev.

Vile rojenice

Zgodaj včeraj zjutraj so se zglasile vile rojenice pri Mr. in Mrs. Joseph Avsec, ml., 1197 E. 61 St., in jima pustile v spomin zalo hčerko-prvorojenka. Dekliško ime mlade mamice je bilo Dorothy Gerbec, ter je hči Mrs. Catherine Gerbec, 1234 E. 61 St. Ponosni oče je pa sin Mr. in Mrs. Joseph Avsec st., 1051 E. 61 St. Naše čestitke!

Gromiko zagotavlja, da Amerika in Rusija lahko skupaj delujeta za mir

NEW YORK, 15. maja.—Glavni sovjetski delegat pri organizaciji Z. N. in prvi zastopnik zunanega ministra Andrej Gromiko je danes izjavil, da Američani in Rusi lahko delajo za mir rama ob rami, če to želijo.

Gromiko je kratko izjavo sodelovanju obeh dežel za ohranitev miru podal na new-yorkškem letališču, predno je odpotoval v Pariz.

Ko so ga ameriški časnikarji vprašali, če bo ukinitve blokade Berlina omilila napetost med vzhodom in zahodom, je Gromiko odgovoril, da bo le bodočnost to pokazala.

"Mi moramo delovati za mir," je rekel Gromiko. "Američani in Rusi lahko skupaj delajo, če to želijo."

Poljska kritizira begunska taborišča

Taborišča v Nemčiji in Avstriji so trgi s sužnji, pravi poljski delegat

LAKE SUCCESS, 14. maja. — Poljska je včeraj napadla zapadne sile, da izkoriščajo Mednarodno organizacijo za begunce kot emigracijski sindikat, ki po nizki ceni preskrblja delovno silo za dežele Marshallovega načrta in ostale prekomorske države.

Poljski delegat Henrik Altman je v daljšem govoru pred Socialnim odborom Združenih narodov označil begunska taborišča v Nemčiji in Avstriji kot "centre za trgovino s sužnji," kjer organizacija za begunce (IRO) daje priliko raznim misijam, da najemajo delavce za angleške tekstilne tovarne, francoske, belgijske in nizozemske rudnike in kanadske, avstralske, venezuelske in argentinske farme.

Kritike poljskega delegata so bile podane v zvezi s resolucijo, po kateri bi se beguncem poseben otrokom omogočilo, da se čimprej vrnejo v dežele iz katerih so prišli. Ta poljska resolucija predvideva svobodno odločitev vsakega begunca, če se želi ali pa ne vrniti v svojo domovino in prepovedi sovražne propagande, s katero se begunce odvrača od vrnitve v domovino. Poljska resolucija zagotavlja, da se begunci v taboriščih, ki bi se želeli vrniti, nahajajo pod terorjem fašističnih kolaboratorjev in vojnih zločincev.

Progresivci proti zakonski predlogi Bartunek-Seibert

Uradniki Progresivne stranke Ohia so danes naznanili, da se zoperstavljajo zakonski predlogi Bartunek-Seibert, po kateri bi komunistom bilo prepovedano, da stopijo v javne urade in poučujejo v šolah, ki jih financira država.

Voditelji stranke so pozvali javnost, naj se bori proti rdeči histeriji. Predsednik stranke Hugh De Lacy je izjavil, da omenjena predloga pomeni izdajstvo civilnih pravic in ogrožanje pravice delavskih, narodnostnih in bratskih skupin. Namen te predloge ni samo, da se zatire komuniste, pač pa je njeno besedilo naperjeno tudi proti frontovskim organizacijam in podobnim aktivnostim.

"Ker je nemogoče zatreti ustavne svoboščine katere koli manjšine, ne da bi se pri tem storilo nepopravljivo škodo svoboščinam vseh, je jasno, da je cilj avtorjev te predloge bolj dalekosežen. Če se bo predlogo uzakonilo, jo bo vsak občinski, okrajni in državni kandidat na volitvah izkoriščal, da bi na sodnih do smrti potolkel našo stranko pri pravici, da postavlja kandidate," je izjavil De Lacy.

Dan "Američan sem"

Včerajšnja nedelja 15. maja je po ukazu predsednika Trumana bila proglašena za dan "Američan sem." Mnoge organizacije so v zvezi s tem priredile shode, na katerih se je poudarjalo naloge, dolžnosti in pravice pravega ameriškega državljana. Včerajšnja shoda je bila proglašena za dan "Američan sem." Mnoge organizacije so v zvezi s tem priredile shode, na katerih se je poudarjalo naloge, dolžnosti in pravice pravega ameriškega državljana.

Na tisoče Arabcev je včeraj marširalo po ulicah Tripolije zahtevajoč takojšnjo neodvisnost Libije. Arabci so nosili napise: "Dol z Bevinom! Borili se bomo za neodvisnost!"

Wallace priporoča trgovino s Kitajsko

SAN FRANCISCO, 13. maja. — Voditelj Progresivne stranke Henry A. Wallace je v svojem včerajšnjem govoru na tukašnjem mirovnem shodu izjavil, da bi ena konstruktivnih stvari morala biti, da se upostavi prijateljske odnose s novo kitajsko vlado. Priporočil je, da se na osvobodjena ozemlja Kitajske, ki imajo komunistično upravo, pošlje trgovinsko mislijo, v kateri bi se nahajali vladni izvedenci, businessmeni in delavski voditelji. Toda opozoril je, da bi delavstvo ne smeli zastopati voditelji, ki so vsled proti-komunističnega stališča zaslepljeni in bi ne videli nobene možnosti za trgovinske izmenjave s komunistično Kitajsko.

Wallace je priporočil, da se pošlje ljudi kot so Hugh Bryson, predsednik unije pomorščakov, ki lahko pri vpostavitvi trgovinskih zvez s Kitajsko vidi priliko za delo za člane unije. "Jaz bi takoj ustanovil sklad za svetovno obnovo in razvoj, ki bi v okviru Združenih narodov preskrbel vire in tehnično pomoč, ki jo Kitajska in cela Azija tako nujno potrebuje. To bi moral biti del programa, o katerem bi naj razmotrival Svet zunanjih ministrov štirih velikih sil. To je del katere koli poravnave z Rusijo — odločnost, da se Združene narode zgradi za miroljubne namene," je rekel Wallace.

FAŠISTI POVZROČAJO NEMIRE V ITALIJI

RIM, 16. maja.—Trinajst dijakov univerze v Rimu je bilo danes odpelanih v bolnišnico radi spopada med fašistično in proti fašistično skupino na univerzi. Rektor univerze je moral poklicati policijo, da je zadušila nemire.

Do nemirov je prišlo radi volitev za študentski univerzitetni svet. Fašisti so dobili nenačakovano veliko število glasov, na kar so volitve bile črtane. Ko so bile razpisane nove volitve, so fašisti, ki so organizirani v novi stranki tako imenovanem Socialnem gibanju, vdrli v volilno dvorano, začeli razbijati pohištvo in se končno spopadli s protifašističnimi študenti.

Zgleda, da so v Italiji fašisti posebno močni na univerzah. Na okrajnih volitvah na Sardiniji predzadnjo nedeljo so tudi napredovali. Dobili so 35.000 ali pa 6 odstotkov vseh oddanih glasov.

Iz bolnišnice

Iz bolnišnice se je povrnila Mrs. Frances Ponikvar, 450 E. 118 St. Zahvaljuje se vsem za obiske, cvetlice in kartice. Prijateljice jo lahko obiščejo na domu.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)	
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:	
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):	
For One Year—(Za eno leto)	\$8.50
For Six Months—(Za šest mesecev)	5.00
For Three Months—(Za tri mesece)	3.00
For Canada, Europe and Other Foreign Countries:	
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):	
For One Year—(Za eno leto)	\$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev)	6.00
For Three Months—(Za tri mesece)	3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

KDO SO NAŠI ZAVEZNIKI?

Med ameriškimi senatorji in kongresniki je fašistični režim Španije našel nadaljne vplivne zagovornike. Predsedniku senatnega odbora za zunanje odnose Tomu Connallyju so se pridružili tudi drugi senatorji, tako republikanski kot demokratični, med njimi Taft, Vandenberg, Brewster itd., ki so odločno zahtevali, naj državni oddelek pojasni vladno politiko napram Španiji in naj se nemudoma, prezirajoč resolucijo Združenih narodov iz leta 1946, pošlje v Madrid ambasadorja.

V svoji dnevni koloni "My Day" je Mrs. Roosevelt, ameriška delegatka pri organizaciji Združenih narodov, izrazila svoje zadovoljstvo, ker se je ameriška delegacija vzdržala glasovanja glede resolucije, katere namen je, da se omili resolucijo iz leta 1947, čeprav je slednja obljubila bolj stroge ukrepe, če v pametnem roku Francov režim ne bo spravljen z oblasti. Mrs. Roosevelt je povedala, da je Francov režim fašističen in da je prišel na oblast večji del po zaslugi Hitlerja in Mussolinija.

Pojasnilo glede ameriške politike napram Španiji je v zvezi s kritikami senatorjev podal zadnji teden tudi sam državni tajnik Dean Acheson. Povedal je odprto in jasno, da je Francov režim v Španiji fašističen, da ne priznava osnovnih civilnih in verskih svobod, da bodo Zedinjene države nadaljevale z diplomatskim bojkotom Franca, dokler resolucija Združenih narodov iz leta 1946 ne bo preklicana.

Kljub izjavam državnega tajnika pa je jasno, da na splošno Zedinjene države sledijo politiki, ki dejansko gre v prid Francu in jača njegovo pozicijo diktatorja. Lani in v tekočem letu so razne vojaške in kongresne skupine, kakor tudi vplivni posamezniki, potovali po Španiji in "proučevali" položaj. Klerikalni tisk, ki nedvomno sledi politiki Vatikana, najmočnejšega zaveznika "ljubljenega sina katoliške cerkve" generalisima Franca, se je z vso verno vrgel na delo, da bi ameriški javnosti predstavil Franca kot "najbolj vztrajnega borca za zapadno krščansko civilizacijo pred ateistično-komunistično nevarnostjo."

Vsakemu dostojnemu Američanu se studi kravi fašistični režim Španije. Ne samo komunisti in socialisti, pač pa vsi liberalni in resnično demokratični elementi nasprotujejo edinemu preživelemu članu predvojne fašistične triumvirata v Evropi. Kljub temu in kljub odprtemu priznanju s strani voditeljev naše dežele, med njimi celo opetovanemu priznanju predsednika Trumana, da je Francov režim fašistični, pa izgleda, da bo pod krinko "komunistične nevarnosti" Francova Španija kmalu vključena v "zapadni demokratični (?) blok."

Ameriška delegatka pri Združenih narodih se je sicer vzdržala glasovanja o resoluciji, ki priporoča, da se vsaki državi pusti po volji, če želi ali pa ne vpoštevati diplomatske odnose s Španijo. Toda, kot je v "The Nation" opozoril Del Vayo, pri glasovanju glede te resolucije ni bilo srednje poti. Glasovi so bili šteti bodisi za Franca, bodisi proti njemu. Države, ki so se vzdrževale glasovanja, so dejansko omogočile Francovo zmago v Političnem odboru Združenih narodov.

Del Vayo je v svojem poročilu iz Lake Success omenil vse pozornosti vredno dejstvo. Povedal je, da so debate o Španiji odzvele Zedinjenim državam pravico, da v mednarodnih zadevah govorijo in nastopajo kot zagovornice demokracije.

"Ta velika dežela, potem ko je v debatah glede Španije odigrala takšno vlogo, ko je dokazala, kako malo štejejo principi, ko 'expediency' narekuje drugo pot, nima prav nič večje pravice do demokratičnega vodstva kot jo ima Brazilija."

Res, v "mrzli vojni" in spričo krika o "komunistični nevarnosti" se je žal naša dežela povezala z najbolj reakcionarnimi in odprto fašističnimi silami. Namesto, da bi prevzela vodstvo progresivnih in pravih demokratičnih sil sveta, se je začela opirati na vojaške diktature, preživele monarhije, reakcionarne režime in protiljudske sile v posameznih državah sveta.

Ne smemo se varati in slepo verjeti, da ljudstva izven naše dežele res tako čvrsto verujejo v "demokratično misijo, ki jo je Zedinjenim državam poverila božja previdnost," kakor je to rekel predsednik Truman. Težko je verjeti, da kitajsko ljudstvo smatra za "demokratično misijo" podpiranje takšne korumpirane vojaške diktature kot je Ciangkajšekova. Nedvomna pa tudi ni ljudstva, ki bi verjelo, da vključitev fašistične Španije v blok "zapadno-demokratičnih" držav koristi stvari demokracije, svobode

UREDNIKOVA POŠTA

"Na svoji zemlji"

V sredo 25. maja bo naša st. clairska naselbina deležna nepozabnega užitka, ko se bo v Slovenskem narodnem domu pod avspicijo podružnice št. 39 SANSa predvajal zvočni film "Na svoji zemlji," ki je bil izgotovljen lansko leto v Sloveniji in je nedavno dospel v Ameriko.

Nešteti naši ljudje so radostno pozdravili to vest in željno pričakujejo dan, ko bodo gledali kot podobne iz sanj in vsled dolgoletne odsotnosti že obledele spomine svojih rodni krajev, kjer so preživeli svoja mlada leta. Ta film pa ni značilen samo iz sentimentalnega vidika, kajti zaeno nam bo predložil herojski odpor in borbo naših ljudi proti krvoločnim hordam okupatorja—borbo ljudi, borečih se na svoji zemlji, za svojo zemljo in svoj rod! Videli bomo majhen primer, koliko žrtev in trpljenja je zahtevala križeva in trnjeva pot v osvobođenje.

Vsebinska tega filma je bila že

v detajlih podana v naših dnevnikih, obenem z imeni tehničnega in igralnega osebja. Zato tega ni potrebno ponavljati; omeniti pa želim mnogim Clevelandčanom dobro znanko Avgusto Danilovo, ki je pred leti dlje časa poučevala dramatično pri društvu "Ivan Cankar" in ima v tem filmu eno vodilnih vlog. Brezdvoma se bo dokaj njenih prijateljev razveselilo tega "snidenja" z zaslužno pionirsko slovenske Talije.

Ker ta filmska slika živo odraža težke case iz borb naših bratov in je bila poslana ameriškim Slovincem kot verodostojni dokument za boljše razumevanje teh borb, je želeli, da bi jo videli vsi.

Odbor podružnice št. 39 SANSa vas prijazno vabi na udeležbo. Določil je nizko vstopnino 50 centov.

Torej, ne pozabite 25. maja in gotovo pridite na predstavo filma "Na svoji zemlji." Pričetek ob 8:15 zvečer.

Josephine Petrič.

GORKI in KNJIGE

Ko se je Gorki kot deček prebiral skozi življenje in si služil vsakdanji kruh s iridim delom, zdaj pri tem, zdaj pri onem gospodarju, je vžubil knjige in če je le utegnil, jih je navdušeno prebiral. Ob oblietnici njegovega rojstva približno odločimo, da avtorjeva pripovedovanja o njegovih ljubeznih do knjig ("Pri ljudeh").

Žalostno in smešno se je spominjati, koliko globokih ponižanj, žalitev in nemirnih trenutkov mi je prinesla nenadoma prebujena ljubezen do čitanja. Pri krojevalnikih knjige so se mi zdele silno drage in v strahu, da bi jih stara gospodinja ne sežgala v peči, sem si prizadeval ne misliti na te knjige, pač pa sem začel jemati drobne peestre knjižice v štacuni, kjer sem vsako jutro kupoval kruh k čaju.

Štacunar je bil zelo zoprni mož, debelih ustnic, poten, z belim, velim obrazom, s skrofuloznimi brazgotinami in pegami, z belimi očmi in kratkimi okornimi prsti na nabreklih rokah. Njegova štacuna je bila kraj, kjer so se sestajali vsak večer fantiči in lahkomišelnice počestnice; tudi brat mojega gospodarja je zahajal skoraj vsak večer k njemu pit pivo in kvartat. Mene so često pošiljali klicat ga k večerji in večkrat sem videl v tesni sobici za pultom nekoliko prismuknjeno rdečelično štacunarjevo ženo, kako je sedela na kolenih Viktorijske ali katerega drugega fantička. To očividno štacunarja ni prav nič motilo; hud tudi ni bil, ko so njegovo sestro, ki mu je pomagala v štacuni, krepko objemali cerkveni pevci, vojaki in vsi, kogar je to mikalo. Blaga je bilo v štacuni malo in gospodar je pojasnjeval to tako, da je šele začel trgovino, da še ni vse tako kakor bi moralo biti, čeprav je bil odprl štacuno že jeseni. Gostom in kupovalcem je

razkazoval pohujšljive slike, in kdor je hotel je lahko prepisoval od njega nesramne stihе.

Prebiral sem puhe knjižice Evstignejeva in plačeval od vsake za branje kopejko; to je bilo drago, a knjižice mi niso nudile nobenega užitka. "Guak ali nemajna zvestoba", "Francil Venecian", "Bitka Rusov s Kabardinci ali prelepa mohamedanka, umirajoča na grobu svojega moža" in vsa literatura te vrste mi tudi ni ugajala; često je vzbujala v meni jezo in nejevoljo; zdelo se mi je, da se knjižica norčuje iz mene kakor iz tepea, ko pripoveduje v težkih besedah neverjetne zgodbe.

"Strelec", "Jurij Miloslavski", "Skrivnostni menih", "Japanca, tatarski jahač" in podobne knjige so mi bile bolj všeč — od njih mi je nekaj ostalo, še bolj pa me je mikalo življenje svetnikov. — Tu je bilo nekaj resnega, kar je človek verjel, kar me je včasih globoko vznemirjalo. Sam ne vem, zakaj so me spominjali vsi velikomučeniki na "Dobre stvari", velikomučenice na babuško, prečastiti pa na deda, kadar je bil dobre volje.

Bral sem v drvarnici, kamor sem hodil sekati drva, ali pa na podstrežju, kjer je bilo enako, hladno. Včasih, če me je knjiga zanimala ali če jo je bilo treba čimprej prebrati, sem ponoči vstal in prižgal svečo, toda stara gospodinja, ki je opazila, da se sveče ponoči krčijo, jih je jela meriti s trščico in mere je nekam spravljala. Če je zjutraj manjkal na sveči vršček ali če sem našel trščico, pa je nisem porabil za podaljšek sveče, je nastal v kuhinji vik in krič in nekoč je Viktorijska ogorčeno zaklicala s pogorov:

"Nehajte no že lajat, mami! To mi že preseda! Seveda,

in pravice. Žalostno dejstvo je, da se s takšno politiko naša dežela predstavlja za zagovornico nekaj povsem drugega kot pa je demokracija ali pa "krščanska civilizacija."

Toda ne gre samo za principe. Daleč večjo nevarnost takšne politike predstavlja dejstvo, da se z njo direktno vodi v obnovu fašizma v mnogih deželah sveta. Danes zagovorniki Franca vpijejo, da je njegov fašistični režim najboljši jez proti "komunistični nevarnosti." Vsak "protikomunističen borec," pa naj bo še tako notoričen fašist, se lahko s krikom o "komunistični nevarnosti" uvrsti med borece za "demokracijo in krščansko civilizacijo," prav tako kot Franco. Nedvomno je v vsaki deželi nadebudnih diktatorjev, ki komaj čakajo, kdaj bodo izpolnili s pomočjo Amerike to zgodovinsko vlogo, kdaj bodo z vojaško ali pa fašistično diktaturo "rešili" svojo deželo pred "komunistično nevarnostjo." Če pa je to tako, čemu je prav za prav naša dežela bila v vojni proti Hitlerju in Mussoliniju, ko pa sta slednja nedvomno bila prav takšna "protikomunistična" borca kot je danes Franco?

(Konec jutri)

porabil je sveče, ker prebira knjižice, pri štacunarju si jih izposoja, saj vem! Kar pogledajte, pri njem na podstrežju so..."

Starka je odhitela na podstrežje, našla neko knjižico in jo raztrgala na drobne koščke.

To me je seveda razjezilo, toda branje me je potem še bolj mikalo. Bilo mi je jasno, da če bi prišel v to hišo svetnik, bi ga začela moj gospodar in gospodinja učiti in predelovati po svojem kopitu; to bi delala od

Žitni sporazum v zraku?

V Washingtonu je bil 18. marca podpisan mednarodni žitni sporazum, ki mu mednarodni tisk že zdaj napoveduje kratko življenje. Med izvozniki nista pristopili k sporazumu Sovjetska zveza in Argentina. Sporazum zajema približno polovico svetovne trgovine z žitom.

Dogovor velja štiri leta; izvoz iz žitnih držav bo znašal vsako leto okoli 450 milijonov bušlov. (Okoli 12.2 milijona ton). Glavni izvozniki bodo Zedinjene države, Kanada in Avstralija, dalje Francija in Urugvaj. Kanada bo izvozila 207 milijonov bušlov, Zedinjene države 166, Avstralija 76 ter Francija in Urugvaj pet milijonov bušlov skupaj. Cena se bo sukala med najvišjo 180 stotink (dolarja) in 150 stotink za bušel v prvem letu. Ta najnižja cena se bo vsako leto znižala za 10 stotink, tako da bo v zadnjem letu dosegla 120 stotink. Nekateri listi poročajo, da ni Sovjetska zveza pristopila k temu sporazumu, ker so druge države odbile njeno ponudbo za izvoz 75 milijonov bušlov letno. Letos napovedujejo v Sovjetski zvezi bogato žetev.

Sporazum je bil sklenjen v takšnem ozračju, da so mnogi mnenja, da ga bo sploh težko izvesti. V ameriškem Kongresu ne pričakujejo posebnega odpora proti ratifikaciji. Londonski "Times" medtem trdi, da ni gotovo ali bo sporazum sploh uveljavljen. Kot glavni vzrok navede okolnost, da je sporazum vezan na notranje ameriške cene, ki je ne bo mogoče izvajati večno. Poleg tega ugotavlja list, da nista k sporazumu pristopili Sovjetska zveza in Argentina in da se bo sporazum uporabljal samo pri izmenjavi enega dela izvoza izvoznih držav.

"Times" dodaja, da je stabilizacijska vrednost sporazuma, ki dopušča nihanje cene v tako širokem okviru (med \$1.20 in \$3.80 za bušelj), dvomljivo. "Financial Times" je mnenja, da je bila cena \$1.80 kot najvišja v sporazumu, ki traja štiri leta, previsoko določena. Anglija se je obvezala plačati za žito cene, ki ji v teku dveh let utegnejo biti že v težko breme. List dodaja, da ne vidi v tem sporazumu nikakršne koristi za Anglijo.

Izvajanja londonskega "Timesa" je treba dopolniti. Uvozniki, med njimi predvsem Anglija, se čutijo prizadete zaradi previsoke cene, ki je odvisna od notranjega trga v Zedinjenih državah. Lanski žitni sporazum je propadel, ker ga ni hotel potrditi (ratificirati) ameriški kongres. Dogovorjen je bil izvoz 500 milijonov bušlov (okoli 13.6 milijonov ton) po ceni \$2 za bušel. Ta cena je bila razmeroma ugodna za uvoznike, saj se je pšenica januarja 1948 prodajala v New Yorku po \$3; Američani so pristali na tako nizko cenó pod vplivom nenadnega padca cen v februarju 1948. Ko pa se je pozneje cena pšenice pod vplivom podpirne akcije ameriške vlade ustalila na \$2.65, se je cena \$2, določena v mednarodnem žitnem sporazumu, videla kongresu prenizka. Zaradi tega je kongres odbil ratifikacijo.

Letina 1947 je bila slaba. V

dolgega časa. Če bi nehala obsojati ljudi, kričati in se jim rogati, bi se odvadila govoriti, onemela bi, sama sebe bi ne videla. Da bi človek čutil sebe, mora znati občevati z ljudmi. Moj gospodar in gospodinja pa nista znala občevati z ljudmi drugače, kakor učiteljsko, z obsojanjem, in če bi začel živeti človek prav tako, kakor ona dva — če bi enako mislil in čutil — bi ga vseeno obsojala tudi zato. Bila sta pač taka človeka.

kom. Zato so ti zahtevali pri letošnjih pogajanjih v Washingtonu najvišjo ceno \$1.50 za bušel. Zaradi odvisnosti od Američanov, ki se zrcali v Marshallovem načrtu, so uvozniki pristali na najvišjo ceno \$1.80, ki teku leta 1948 je šel razvoj zaradi dobre letine v prid uvoznikom. Zato so ti zahtevali pri letošnjih pogajanjih v Washingtonu najvišjo ceno \$1.50 za bušel. Zaradi odvisnosti od Američanov, ki se zrcali v Marshallovem načrtu, so uvozniki pristali na najvišjo ceno \$1.80, ki teku leta 1948 je šel razvoj zaradi dobre letine v prid uvoznikom.

ČUDOVITO JE ŽIVLJENJE V PUŠČAVI

Nad širnim peščenim prostranstvom se je bočilo vroče sinje nebo. Neizmerna blede, kakor razbeljena nebesna dlan se je čudovito skladala s podobno pod njim. Bilo je, kakor bi se iz rumenega morja peska kadilo — tako silno je trpelo ozračje nad razbeljenim peskom. To je puščava.

Kljub temu nam daje puščava nešteto presenečenj, ki se nam zdi ob prvem odkritju polne romantike in novega življenja. Pomislimo samo na reke brez ustij, na ribe s pljuči, na suhe megle, na solna jezera. Puščava ni mrtva. V sebi krije skrivnosti, ko so človeka od nekdaj zanimala, da je stopil v osrčje divjega sveta in se poglubil v njegovo življenje.

Znanstvene odprave so nam razodele skrivnosti puščave in dognale, koliko more tudi ona koristiti človeku. Vemo, da je v puščavah voda, da so živali, celo ljudje. Vendar vode je malo. Toda en meter pod peščeno površino naletimo že na vlogo. Spomladni pronic deževnica hitro v globino in pesek jo varuje pred sončnimi žarki, da ne izhlapi. Tako imamo v puščavah vodo brez ustij. Tudi nam je že znano, da žive v pustih jezerih ribe s pljuči. Kadar je v jezerih voda, ribe dihaajo s škrgami. Ko pa jezero zaradi prehude vročine usahne in je v gostem solnatem blatu težko dihati, se ribe spravijo na površje in dihaajo s pljuči.

Na nebu se pojavijo oblaki, prične deževati. Toda vsaka kaplja izhlapi zaradi prevelike vročine prej, preden pade na zemljo. Tako imamo suhe megle.

Prav tako lahko govorimo o suhem jezeru. Ob veliki vročini voda izhlapi in na dnu ostane le še valovita plast soli, ki se v soncu blešči, kakor vodna gladina.

Čudovito je dogajanje in življenje v puščavah. Občudujemo pouk v zgodovini, ki nam govori o desetisočletni vojni. Znanje so nam sedemletne, tridesetletne, tudi stoletne vojne, za osvoboditev raznih narodov. Kaj malo pa smo pogledali v zgodovino desetisočletne vojne, v kateri se bojujejo ljudje v puščavah Egipta, Indije, na Kitajskem in Mezopotamiji.

Znanstvene odprave so odkrile pod plastmi peska in rečnih naplavin ostanke starodavnih namakalnih naprav. Dognano je, da so te napravle stare okrog desetisoč let. Tako vidimo, da so se ljudje že davno pričeli boriti s puščavo, da bi iztrgali košček za košček zemlje za obdelavo. Kljub temu, da niso imeli praktičnih naprav, pa so vendar polagoma ustvarili železnice. Največja borba je bila z vodo. Ponekod so gradili velikanke plasti iz nasipov in ob vodnih lovili vanje rečno vodo. Drugje so gradili rečne struge in odvajali vodo na polja po ne-

sta jo zahtevali Amerika in Avstralija.

Glede na precejšnje zaloge in napovedi o dobri letini v Zedinjenih državah in Sovjetski zvezi se maksimalna cena \$1.50 vidi uvoznikom previsoka. Svetovni pridelek je lansko leto presegel že predvojne.

Letina v Sovjetski zvezi, Zedinjenih državah, Kanadi in mnogih drugih državah je bila lansko leto zelo dobra. V Zedinjenih državah je bil pridelek leta 1947 in 1948 za 70% obilnejši kakor povprečno v zadnjih petih letih pred vojno. Svetovni pridelek je bil leta 1948 za 8% večji kakor povprečno v času 1935-39, čeprav še ni Evropa, ki pridelava tretjino svetovne proizvodnje, dosegla predvojno višino. Pridelek se je hitreje povečal, kakor se je pomnožilo prebivalstvo na svetu.

"Gospodarstvo"

štetih širokih in ozkih rokavih — kanalih.

Kjer to ni bilo mogoče, ker voda ni tekla po zemlji, ampak pod njo, tam so ljudje kopali v predgorjih nekakšne vodnjake — jarke, dolbi so podzemeljske kanale "kjarize", po katerih je tekla voda s predgorij v doline na polja. Na ravnini so morali dvigati vodo z glinastimi vrči. Važno je, da vemo, da so vse te naprave napravili ljudje z golemi rokami. V podzemskih kanalih in vodnjakih se je zemlja pričela rušiti, namakalni jarci so se polnili z blatom, vsaka povodenj je donášala nasipe in zaveze. Vendar so se ljudje vselej znova lotili dela in niso odnehali prej, dokler niso škode popravili.

S tem, da so ljudje te naprave vedno popravljali in obnavljali, imamo danes dragocene, tisočletja stare dokumente o življenju v divjih neizprosnih puščavah.

ZRNO DO ZRNA ...

Okoli 275.000 nas je v Trstu in težko boš našel odraslega, ki še ni poskušal sreče s "Totocalcio", loterijo, organizirano na podlagi ugibanja, katere izmed mnogotermnih ekip v Italiji bo zmagala naslednjo nedeljo. Pred okencem, ki deli obrazce sreče, čaka v kritičnih dneh potrpečljivo stotine ljudi.

Čez noč postati milijonar! Ne samo enkratni, lahko zadeneš tudi 60 milijonov, če ti je sreča posebno mila. In vse to brez vsakega napora, telesnega ali duševnega. Na kolo sreče vržeš tistih 50 liri, prav za prav 1 lira v predvojni valuti. V prometu so sicer knjižice z vsemi tablicami matematične verjetnosti, ki ti ponujajo zanesljiv ključ do sreče. Toda kdo bi se mučil s temi tablicami? Treba staviti na slepó srečo. Kdor manj ve o športu, prej zadene. Mar ni 13-letna Tržačanka, ki nima pojma o športu, zadela kar en milijon?

Norec tisti, ki bi po vsem tem delal "v potu svojega obraza."

V blagajno italijanskih držav, ki je prevzela podjetje "Totocalcio" (SISAL) iz zasebnih rok, se stekajo milijoni.

Tako so vsi zadovoljni, tisti, ki zadenejo, tisti, ki sanjajo o sreči in tisti, ki inkasirajo. Kaj pa gospodarska morala? Mar je vzgojno, da se vzušuje srečolova in špekulacije širi ob južni saji in postaja že vprašanje množične psihoze? V takšnem vdušju se pase lenoba in upada duh podjetnosti.

V zdravem gospodarstvu mora še vedno veljati: Zrno do zrna pogača, kamen do kamna parlača!

Uspehi kmetijstva v Istri

Ljudska oblast v coni B Svobodnega tržaškega ozemlja se že od začetka trudi, da bi dvignila zaostalo kmetijstvo v tej pokrajini. Glavne naloge, ki jih je pri tem reševala, so bile: povečanje proizvodnje sadja, vrtnin, dvig perutninarstva, prašičereje in živinoreje. Dosegla je pri tem precejšnje uspehe kljub pomanjkanju sredstev in kljub težavam, ki jih je imela pri nabavi raznih predmetov iz anglo-ameriške cone.

Zaradi stalne suše, ki skoro vsako leto uničuje polovico pridelka na tem ozemlju, je Vojaška uprava Jugoslovanske armije pričela izpopolnjevati vodovod in namakalno omrežje, da bi se v čim večji meri izkoristili vsi vodni izviri za namakanje polj ter za proizvodnjo povrtnine. Popravili so že obstoječe namakalne naprave, ki so bile med vso vojno zapuščene in zanemarjene.

Dela na tem področju pa bi imela še večji uspeh, če ne bi anglo-ameriška vojaška uprava odklonila dovoljenja za uvoz potrebnega materiala iz Trsta. Za ureditev sistema vodovodne mreže in namakalnih naprav, za izkoriščanje vseh vodnih izvirov v coni B bi bil potreben kredit 1.7 milijard lir, od tega pa večji del v devizah za nabavo materiala. Uresničenje teh načrtov je ogromnega pomena za vse gospodarstvo ne le v jugoslovanskem pasu Svobodnega tržaškega ozemlja, marveč tudi za cono A, kjer je veliko povpraševanje po blagu iz cone B.

Kakšne so možnosti kmetijske proizvodnje v Istrskem okrožju, pokažejo številke pridelkov iz lanske letine. V splošnem je bil lani pridelan kmetijskih proizvodov dober zaradi obilnega dežja. Pridelali so: 5,900 ton pšenice, 12,500 ton krompirja, 6,800 ton povrtnine, 3,900 ton sadja, 9,600 ton koruze. Slabši je bil pridelok oljke. To pa zaradi tega, ker so oljke v dveh hudih zimah močno pozeble (1929 in 1946). Oljna letina znaša navadno okoli 400 ton, zaradi omenjene nesreče pa le 10%. Lani so izvažali v glavnem sadje in povrtnino.

Z organizacijo hitrega prevoza sadja in povrtnine je bila dana možnost prodaje tudi najbolj oddaljenim krajem. Posledica tega je bila, da se je površina povrtnin močno povečala. Dolina Mirne je pridelala 250 ton povrtnine. Oblasti so nakupile izven cone za tri milijone lir semen povrtnin in jih dale kmetom po kar najbolj ugodnih cenah.

Da bi povečali proizvodnjo sadja, so lani cepili 15,000 divjih breskev s plemenitimi vrstami in posadili 30,000 novih divjakov. Uvedli bodo ameriške vrste breskev, ki ustrezajo podnebnju in trgu. Uredili so drevesnico pri Novem gradu, ki bo dajala vsako leto dovolj sadik.

Lani so posadili tudi 10,000 kakijskih sadik. Doselej je bil kakvi v tem delu Istre precej redke. Poskrbeli so za 20,000 ton škropila za sadno drevje in so

lani poskrbeli 80% sadnega drevja. Posledica tega je bila, da se je proizvodnja sadja dvignila za 50%.

Iz Jugoslavije so uvozili 3,200 ton superfosfata, 220 ton ton norveškega solitra in 90 ton nitrofoskala. Primanjkovalo pa je amonijev in kalcijevih soli ter dušičnih gnojil, katerih anglo-ameriška vojaška uprava ni dovolila uvažati iz Trsta.

Lani so delno zasadili goli obmoški predel v bujskem okraju. Ti zaščitni gozdni pasovi bodo omogočili pridobitev novih površin plodne zemlje. Posadili so 100,000 gozdnih sadik v vrednosti sedem milijonov lir. Vinski pridelanek v tej coni je okoli 160,000 hektolitrov vina na leto, od tega 100,000 hektolitrov za izvoz. Vino iz cone B je vedno krilo velik del potreb tržaškega trga; danes pa so ta vina precej potisnjena s tržaškega trga.

Za zaščito trt so lani nabavili iz Trsta 200 ton žvepla, iz Jugoslavije pa 500 ton galice in 200 ton žvepla. Prav tako so lani povečali trtne nasade za 10%. Samo trtnica pri Novem gradu je za leto 1948 pripravila 500,000 novih trtnih sadik. Veliko mladik pa so pripravili kmetje sami. Proizvodnjo trtnih sadik bodo v nekaj letih dvignili na en milijon letno.

Ljudska oblast se je s številnimi ukrepi prizadevala dvigniti število mlečne živine. S sistematično organizacijo kmetijsko-strojne službe, z nabavo traktorjev, z uvajanjem obdelovanja vinogradov s frezami bodo čim bolj zmanjšali potrebo obdelovanja s vprežno govejo živino, na račun tega pa bodo povečali število molznih krav.

V Izoli so zgradili prvo mlekarino za pasteriziranje mleka na Tržaškem ozemlju. Mlekarna ima kapaciteto sedem hektolitrov na uro, s čimer je omogočeno, da zbirajo mleko tudi iz najbolj oddaljenih krajev. Lani so nabavili iz Jugoslavije 120 glav plemenske živine. Od lani do letos se je tudi že močno izboljšalo stanje prašičereje.

Da bi izboljšali zdravstveno stanje goveje živine, predvsem pa zmanjšali neplodnost, je ljudska oblast uvedla pregled živine na svoje stroške.

Za dvig kokošjereje je bilo

razdeljenih med kmete 1,600 piščancev štajerske in leghorn pasme. Proti kokošji kugi so cepili 20,000 kokoši; strokovnjaki pa proučujejo, katera vrsta kokoši bi najbolj ustrezala v tej pokrajini. V načrtu imajo velik mehanični inkubator ter selekcijsko postajo v dolini Mirne.

Velikega pomena za dvig kmetijstva v Istrskem okrožju je izboljšava tal. Nekatera zemljišča so izboljšali na ta način, da so zasuli in osušili plitvo morje (na primer pri Ankaranu) ali pa so poleg morja izsušili močvirje (v dolini reke Mirne). Kmetijski strokovnjaki s podrobnimi analizami raziskujejo zemljo. Posebej raziskujejo zemljo, ki vsebuje morsko sol.

(Lani so člani obdelovalne zadruge v Pučah prvič preorali in posejali zemljo; kjer so bile nekdanje koprške soline).

Delajo tudi poizkuse z različnimi kulturami, ki so odporne proti morski soli in z rastlinami, ki so odporne proti suši.

Veliko vlogo in nalogo pri organizaciji in izboljšanju kmetijstva so opravile kmetijske zadruge, ki stalno rastejo in jih je že nad 40, poleg teh pa je še 12 kmečkih obdelovalnih združenj! Poleg teh so v Istrskem okrožju še štiri kletarske zadruge, ki skrbijo za pravilno shranjevanje vinskega pridelka in imajo velik pomen za izboljšanje vinarstva.

Za dvig kmetijstva je bilo lani razkuženih 4,000 stotov semen. S tem so dobili vsi kmetje in vse zadruge dobro semensko žito, obenem je bila preprečena nevarnost žitne sneti, ki je lani uničila precej pridelka. Redna kmetijska strokovna predavanja kmetov, praktikov in kmetijskih strokovnjakov omogočajo kmetom, da se seznajajo z vsemi naprednimi izsledki v

kmetijstvu in v vseh panogah. Na kmetijski šoli v Škocijanu pri Koprni preizkušajo, kako bi izkoristili odpadke domače industrije za živinsko krmo. Poskusi so dokazali, da bodo s temi odpadki lahko krili pomanjkanje močnih krmil.

Da bi bilo okrožje kar najbolj neodvisno v uvozu semen, je ljudska oblast preko kmetijskih združenj odkupila 1,500 stotov semenske pšenice, 70 stotov graha, 30 stotov lucerne in 2,000 stotov semenskega krompirja. Da bi izboljšali semenski krompir že z letošnjim pridelkom, so poslali v višinske kraje, kjer uspeva najboljši krompir, 400 stotov semenskega krompirja.

Za mehanizacijo kmetijstva je bilo nabavljenih več traktorjev, mlatilnic, slamoreznic, 80 grozdnih stiskalnic, 50 plugov, devet kotlov za žganjekuho, 30 črpalk za vino in dva trijerja za čiščenje žita.

Ti podatki govore o velikih prizadevanjih ljudske oblasti kmetijskih združenj in kmetov samih za dvig in napredek kmetijstva v Istrskem okrožju.

"Slovenski poročevalec"

Društveni koledar

MAJA

- 21. maja, sobota — Ples društva "Napredni Slovenci" št. 5 SDZ v SND
- 22. maja, nedelja — Koncert zbora "Slavulji" v SND
- 28. maja, sobota — Ples društva "Sv. Katarine" št. 29 SZS v SND
- 29. maja, nedelja — 25-letnica Slov. nar. doma v avditoriju
- 29. maja, nedelja — Odprtja izletniških prostorov SNPJ.

JUNIJ

- 3. junija, petek — Ples podr. št. 25 SZS (St. Vitis Cadets) v SND
- 4. junija, sobota — Ples 23rd Ward Democratic kluba v SND
- 5. junija, nedelja — Piknik Slov. združne zveze na SNPJ farmi.
- 5. junija, nedelja — Piknik društva "Soča" št. 26 SDZ na prostorih doma Zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.
- 11. junija, sobota — Ples dru-

štva "Svete Cecilije" SDZ v SND

- 12. junija, nedelja — Piknik društva "Comrades" št. 566 SNPJ na SNPJ farmi
- 18. junija, sobota — Ples Sportsman kluba št. 1 SDZ v SND
- 19. junija, nedelja — Piknik društva Združeni bratje št. 26 SNPJ na SNPJ farmi.
- 26. junija, nedelja — Piknik društva "Cvetiči Noble" št. 450 SNPJ na Louis Zgoncovi farmi.
- 26. junija, nedelja — Piknik društva Vipavski raj št. 312 SNPJ na SNPJ farmi
- 26. junija, nedelja — Piknik ob 25-letnici društva Velebit št. 544 SNPJ na prostorih Doma zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.

JULIJA

- 3. julija, nedelja — Desetletnica SNPJ farme
- 4. julija, nedelja — Piknik Kluba društva SDD, Recher Ave. na George Kaliopi farmi, Ed-dy Rd.
- 4. julija, ponedeljek — Piknik društva "Loyalites" št. 590 SNPJ na SNPJ farmi
- 9. julija, sobota — Moonlight piknik krožka št. 1 Prog Slovenk na SNPJ farmi
- 10. julija, nedelja — Piknik društva Strugglers št. 614 SNPJ na SNPJ farmi
- 16. julija, sobota — Piknik društva Utopians št. 604 SNPJ na SNPJ farmi
- 17. julija, nedelja — Piknik Atletičnega kluba SNPJ na SNPJ farmi
- 24. julija, nedelja — Piknik društva "Nanos" št. 264 SNPJ na prostorih doma Zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.
- 31. julija, nedelja — Piknik društva Svoboda št. 748 SNPJ na SNPJ farmi

AVGUSTA

- 7. avgusta, nedelja — Piknik Clev. federacije SNPJ na farmi SNPJ
- 7. avgusta, nedelja — Piknik podružnice št. 106 SANSa na prostorih SDD, Recher Ave.
- 14. avgusta, nedelja — Piknik društva Utopians št. 604 SNPJ na SNPJ farmi.
- 20. avgusta, sobota — Piknik društva Utopians št. 604 SNPJ na SNPJ farmi

ZAVAROVALNINO

proti
ognju, tatvini, avtomobilskim
nesrečam, itd.

preskrbi

Janko N. Rogelj

6208 SCHADE AVE.

Pokličite:
ENdicott 0718

OBLAK MOVER

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

JOHN OBLAKA

1146 East 61st St.

HE 2730

SKRIVNA BRALNICA

Poglavje iz romana "Pristrah"

(Nadaljevanje)

Ta glas je bil Škratov iz Pameč, ki je tudi prišel na skupno branje po novice. Škratek je bil znan kmet, ki je tudi veljal za strganega dohtarja. Njegovo vprašanje je bilo čisto gotovo zato postavljeno, da bi ljudi mešal. In res, takoj se je oglašilo več glasov.

"Škóf nas uči, da moramo gospodu poslušati..."

"In tlako in desetino dalje odrajavati..." To je bil spet Škratov glas. Ta ded je bil ves zlodejev.

"Ne, tega ne bomo več delali!" je poudarilo par glasov.

"Mi smo že rekli župniku, da v nedeljo ne smejo več brati tega pastirskega pisma, drugače ne bomo prišli v cerkev."

Bil je kmet Muš iz Brdinj, ki je to povedal.

"Mi bomo tudi tako napravili," so pritrjevali razni drugi glasovi od vseh strani.

Kar se je godilo, že ni bilo več podobno bralnemu večeru. Ljudje so rasli kar sami od sebe in zdelo se je, da jih je vedno več. Rdečkasta luč, ki je

svetlikala po dimnici od dogoravajoče treske, ki jo je pastir ravno izmenjavaj z drugo, je delala podobe nočnih gostov še pošastnejše. Neštete kuče in viseče ruse so se združevale v eno samo ogromno, črno senco, izpod katere sta molela dva ogromna snopa grozečih rus.

"Mir!" je zavpil tedaj Strahun in bilo je takoj tiho.

Sedaj je vzel v roke zadnjo, najnovejšo številko "Kmečkih in rokodelskih novic" iz Ljubljane in začel brati iz njih z napetim glasom. Po dimnici in veži je nastala globoka tišina. Še celo domači, ki so se razen gospodarja stiskali na zidu okrog gospodinje in niso bili tako zvesti poslušalci kakor ostali ude-

ležniki, so se, zdaj skrčili v ne-kako kepo, ki je napeto poslušala.

Strahun je bral najprej članke, ki so pisali o dogodkih in učili, kako se je treba zadržati Slovencem, da jim bodo ti dogodki prinesli korist. Ljudje so čuli, da je cesar tudi Slovenem, kakor vsem narodom v svojem cesarstvu, dal vse in enake pravice in da je zdaj konec krivic. Dalje je pisalo, da bo zdaj treba izvoliti tako vlado, ki bi za ljudstvo delala. Take volitve bodo še tega leta in zato so se Slovenci pozivali, naj bodo previdni. Naj poslušajo svoje modre voditelje.

"Sedaj bo prišla Zedinjena

Slovenija in potem bo dobro," je stalo zapisano v "Novicah".

Kakor nalašč je tedaj luč zagorela posebno svetlo in visoko. Pastir je imel pri treskah nenkrat srečno roko. Črni strop se je nekako dvignil nad ljudi in zdaj se je lahko videlo, kako to branje deluje na poslušalce. Večina obrazov je precej zabodeno strmela pred se, poznalo se ji je, da vsega, kar pišejo "Novice", ne razume popolnoma. Poslušalci so razumeli, da jim "Novice" priporočajo pamet in potrpežljivost, niso pa mogli kar v en mah zapopasti, kaj bo s to Zedinjeno Slovenijo, o kateri se naenkrat toliko govori, da bo svet odrešila. Potem tudi niso razumeli, kaj je z volitva-

- 21. avgusta, nedelja — Piknik društva "V boj" št. 53 SNPJ na SNPJ farmi
- 28. avgusta, nedelja — Piknik pevskega zbora Slovan na SNPJ farmi
- 28. avgusta, nedelja — Piknik pevskega zbora "Slovan" na SNPJ farmi

SEPTEMBRA

- 24. in 25. septembra — Tridesetletnica obstoja Slovenskega doma na Holmes Ave.

OKTOBRA

- 23. oktobra, nedelja — Koncert pevskega zbora "Zvon" ob 35-letnici obstanka, v Slov. nar. domu na E. 80 St
- 29. oktobra, sobota — Halloween party društva Comrades št. 566 SNPJ na SNPJ farmi

NOVEMBRA

- 20. novembra, nedelja — Predstava dram. zbora "Naša zvečda" v Slov. društvenem domu na Recher Ave.

\$25 TO ANYONE WHO CAN SMELL THIS OPPORTUNITY!

Uncle Sam is offering \$25 (as many twenty-five dollars as you want) to anyone who can smell this opportunity.

And what a solid gold opportunity it is. It can mean money to retire on. A "money's-no-object" vacation with the little woman. A real start toward that complete independence you want when you and your family get old.

And any person with a nose can enjoy this opportunity. Just follow that nose down to your nearest bank, or place of business — and ask about the big Opportunity Drive.

You'll learn that it's the simplest, safest way ever invented to save money for your old age. For every time you invest \$75 in the Treasury Department's Opportunity Drive, you get back a U.S. Savings Bond worth \$100, in ten short years.

A complete, out-of-the-blue gift of \$25 every time you buy a \$100 Savings Bond just because you were wise enough to smell a real opportunity.

Start your own Opportunity Drive today. Start investing in your future independence. Ask any bank or your boss for details.

Put more opportunity in your future! Invest in U.S. SAVINGS BONDS

ENAKOPRAVNOST

This is an official U. S. Treasury advertisement — prepared under auspices of Treasury Department and Advertising Council.

mi, pri katerih si bodo izvolili novo vlado. Zato so silno nape-to poslušali Strahuna, ko je bral dalje, ker so pričakovali, da jim bo branje pojasnilo to, kar pričakujejo. Tega pa ni bilo v "Novicah", pa naj je Strahun še tako obračal tiste liste. Nekateri poslušalci so si začeli gristi ustnice. Zakaj, hudirja neki, ljudje ne napišejo tega, kar bi morali in kar mislijo? Zakaj hodijo kakor mačka okrog vročih jegličev? Sedaj ni bilo več mogoče kar tako požirati te časniške novice, ampak jih je treba nekoliko prebaviti. "Strahun, malo bolj počasi, zakaj to je treba malo pomisliti," je prekinil bralca Škratov glas.

Neki drugi glas je dodal: "Kaj pa ti misliš o tem, Vohnet?"

Vohnet je sedel poleg Strahuna in od strani škilil v papir-ke. Njegov obraz je bil nesprenmenjen, le včasih mu je šlo na smeh. Toda ta smeh ni povedal nič. Zdal pa, ko so ga vprašali, kaj misli on o teh stvareh, je njegov obraz pokazal vidno zadrego. Tudi on sam si ni bil na jasnem, toda molčati ni smel pred tolikimi ljudmi. Zato je počasi rekel:

"Tisto z Zedinjeno Slovenijo bo prav. Bomo vsaj samosvoji pospodarji, ali ne..."

(Dalje prihodnjice)

Oglašajte v Enakopravnosti

MIHAIL ŠOLOHOV

TIHI DON

ČETRTRA KNJIGA

(Nadaljevanje)

Z levi strani kakih pet minut ni bilo ničesar slišati razen vse navzkrižnih kosaških pesmi, potlej pa so začele divje pokati ročne bombe, zaregljala je strojnica, mahoma je izbruhnilo zmešano streljanje iz pušk in na daleč je odmevalo pretrgano: "Ura-a-a-a! Ura-a-a-a! Ura -!"

Gromkova stotinja je bila razbita in do kraja samo zato ni bila uničena, ker je bilo zasledovanje nemogoče zaradi neprodorne nočne teme.

Gromkovi so imeli nepomembne izgube in so se z ženskami vred v preplašenem neredu razbežali po tokavi proti Vešenski. Medtem pa so splavi z desne strani privlačili nove skupine rdečearmejscev in polustotnija prvega bataljona stoenačstega polka z dvema ročnima strojnicama je že bila v bok bazkovski stotniji upornikov.

V nastalo roklino so se zapodila na novo došla ojačenja. Njihovo prodiranje je na vso moč oviralo to, da nikdo ni vedel rdečearmejscev ni poznal kraja; ednice niso imele vodnikov, pomikale so se na slepo, ves čas v nočni temini zadevale ob jezera in globoke pretoke, zalite z naraslo vodo, ki jih ni bilo mogoče prebrsti.

Poveljnik brigade, ki je vodil napad, je sklenil ustaviti zasledovanje do dne, zjutraj pa pri tigniti rezervi, se zbrati ob pristopih k Vešenski in po topniški pripravi preiti v nadaljni napad.

Toda v Vešenski so že izvajali nagle ukrepe za likvidacijo preboja. Štabni dežurni je neutegoma, brž ko je pridiral zvezni z novico, da so se rdeči prepeljali, poslal po Kudinov in Melehova. Iz vasi Černega, Gorohovke in Dubrovke so poklicali stotnijo karginskega polka. Vrhovno vodstvo nad operacijami je prevzel Grigorij. Vrgel je proti vasi Jerinskem tri sto sabelj z namenom, da bi okrepile levo krilo in pomagale tatarski in lebzajenski stotniji vzdržati pritisk nasprotnika, če bi hotel zaobiti Vešensko od vzhoda; od zahoda je vzdolž za tokom Dona napotil na pomoč bazkovski stotniji vešensko krdo prišlekov in eno izmed čirskih pehotnih stotnij; ogroženih odsekih je razpostavil osem strojníc, sam pa je z dvema konjeniškim stotnjama — okrog dveh ponoči — zasedel parobek Gorelega gozda, očakoval svitanja in nameraval naskočiti rdečearmejske v konjeniškem bojnem redu.

Se preden so ugasnili gostosevci, je vešensko krdo prišlekov, ki se je prebijalo skozi gozd proti bazkovskemu kolenu, trčilo ob umikajoče se Bazkovčane, jih imelo za nasprotnika in po kratkem streljavanju zbežalo. Čez široko jezero, ki je ločilo Vešensko od tokave, so si krdelniki pomagali s plavanjem, potem ko so v naglici na bregu pometali s sebe obutev in obleko. Pomota se je kmalu odkrila,

Moški in ženske, ki morajo nositi OPORE (TRUSSES) bodo dobro postreženi pri nas, kjer imamo moškega in ženskega, da umerita opore.

Lekarna je odprta ob nedeljah. Lekarna odprta: Vsak dan od 9:30 dopoldne do 10. zvečer. Zaprtja ves dan in sredah

Mandel Drug

LODI MANDEL, Ph. G., Ph. C.
SLOVENSKI LEKARNAR
15702 WATERLOO ROAD
Cleveland 10, Ohio

toda novica, da se rdeči bližajo Vešenski, se je razširila z neverjetno hitric. Iz Vešenske so jo proti severu udri begunci, ki so se bili tiščali pokleth, in vseder raznašali govorico, češ da so se rdeči predložili čez Don, prebili bojno črto in da napadajo Vešensko.

Komaj je malo zasivelo svitanje, ko je Grigorij dobil poročilo, da je pobegnilo krdo prišlekov, zato je zadirjal k Donu. Krdelniki so ugotovili, da je bil nesporezum, in so se že vračali proti okopom in se glasno pregovarjali. Grigorij je zajahal k neki skupini in porogljivo pobaral:

— Ali jih je veliko potonilo, ko ste plavali čez jezero?

Nek premočen strelec, ki si je gredoč ožemal srajco, je v zadregi odgovoril:

— Kakor ščuke smo plavali! Kje le moreš ondudaj utoniti!

— Sama ljuba zmeda je povsod, — je razsodno spregovoril neki drugi, ki je bil v samih spodnjih hlačah. — Ampak naš vodni navsezadnje res toliko, da ni utonil. Ni se maral sezuti in si celo večnost odvijati ovijače, nu, pa je zaplaval in reči, ovijača se mu na sredi vode razmotila. Zahomota mu noge... In kako se ti je drl! V Jelane ga je bilo slišati, kakor sem tu!

Grigorij je poiskal Kramskova, načelnika krde, in mu velel, naj odvede strelce na rob gozda in jih razporedi tako, da bodo, če bo treba, lahko obstreljevali rdečearmejske strelce od strani, sam pa je odjedil k svojim stotnjama.

Na pol poti mu je prišel nasproti štabni sel. Zaustavil je konja, ki so mu hudo plale lakotnice, in si olajšano oddahnil:

— Komaj sem vas našel!

— Kaj bi rad?

V štabu so mi naročili, naj povem, da je tatarska stotnija zapustila zakope. Bojijo se, da bi jih ne obkolili, in se umikajo k peščinam... Kudinov mi je osebo velel, da bi vi nemudoma pohiteli tjakaj.

Grigorij je s poluvodom zakov, ki so imeli najurnejše

"Modern Crusaders" Lodge No. 45 SDZ

Officers of "Modern Crusaders," Lodge No. 45 SDZ, for the year 1949 are:

William Yanchar, president; Louis Smerdel, vice-president; Jennie Jarm, recording secretary; Frances Zulich, 18115 Neff Rd., Ivanhoe 4221, secretary.

Dr. Skur, Dr. Opaskar, Dr. Perme, lodge physicians.

Meetings are held every third Wednesday of the month at Slovene Workmen's Home, 15335 Waterloo Rd., at 8:30 p. m.

Samostojno podporno društvo

"LOŠKA DOLINA"

Uradniki za leto 1949:

Predsednik: Frank Baraga, 7702 Lockyear Ave. Podpredsednik: John Lekan. Tajnik: Frank Bavec, 1097 E. 66 St., HE 9183. Blagajnik: John J. Leskovec. Nadzorniki: John Lokar, Frank Turek in Anton Petkovšek. Zastopnik za klub društev SND: John Lekan. Zastopnika za Slov. dom na Holmes Ave.: John Znidaršič in George Marolt.

Redne seje se vrše vsako tretjo sredo v mesecu v Slov. nar. domu na St. Clair Ave.

konje, po gozdu krenil na pot. Po dvanajsetih minutah skakonce so bili že vstric jezera Golega Ilmenja. Na levi od njih so po travniku vseskrizema bežali Tatarčani, ki jih je popadel strah. Bojevniki in izkušeni kozaki so se pomikali zložno, ostajali so v bližini jezera in se pokrivali v obrežnem sitju; pretežno večino pa je gnala, kakor je bilo videti, ena sama želja, da bi prej kot prej prišla do gozda; niso se menili za redko strojnično streljanje, ampak so se podili kar poprek.

— Za njimi! Z žilavkami po njih!... — je zarjul Grigorij, od jeze so mu zasrepele oči in prvi je spodbodel konja, da bi dohitel vaščane.

Za vsemi drugimi je pošantaval in se drevel v prečudnem poskakajočem drobentenju Hristonja. Prejšnji dan si je bil na ribolovu z ločkom hudo obrezal peto, zato tudi ni mogel teči z vso hitrostjo, ki so jo premogle njegove dolge noge. Grigorij ga je došel in visoko nad glavo dvignil bič. Ko je Hristonja zaslišal konjski peket, se je ozrl in vidno pospešil korak.

— Kam?!... Stoj!... Stoj, ti pravim!... — je zaman kričal Grigorij.

Toda Hristonja se niti malo ni mislil ustaviti. Še bolj je podvihal tek in prešel v nekakšen divji kamelji golop.

Tedajci je pobesneli Grigorij zahropel strahotno grdo kletvino, kričal na konja, prišel vstric Hristonja in z užitkom udrihlil z žilavko po njegovem preznojenem hrbtu. Hristonja se je zvil pod udarcem, napravil smešen poskok vstran, nekaj podobnega kakor zajčji "kozolec", sedel na tla in si začel zlagoma in pazno otipavati pleča.

Kozaki, ki so spremljali Grigorija, so zadirjali pred naprej bežeče, jih zaustavljali, bčev pa niso uporabljali.

ZAKONCA

Želita dobiti v najem 2 ali 3 sobe s kopalnico. Morata imeti do 18. junija. Kdor ima za oddati naj blagovoli pokliče

MU 8529

ZA LEPO CVETJE

za vsakovrstne prilike pridite nam. Santa's Floral & Gift Shop (Elsie & Frank) 5230 Lorain Ave., AT 5250 Naša posebnost so cvetlice in šopki za svatbe, itd.

AKO NAMERAVATE

PRODATI VAŠO HIŠO za eno ali dve družini, pokličite nas.

Ivanhoe 7646

Realtor

ODRASLA SLOVENSKA DRUŽINA

3 oseb želi dobiti v najem stanovanje s 4 sobami. Mirna, stanovitna družina. Kdor ima za oddati, naj blagovoli sporoči naslov v urad "Enakopravnosti" 6231 St. Clair Ave., HE 5311.

6 akrov zemlje naprodaj

224x1.160 čevljev na Murray Rd., vzhodno od Reynold Rd., Mentor Township. Napeljana voda in elektrika. Za podrobnosti pokličite RE 4315

WIDGOY'S PHOTO STUDIO

485 East 152nd St., IV 6939 Se priporočamo za izdelavo vseh vrst slik po zmerni ceni. Odprto ob nedeljah.

Pri nas radevolje

PRIPRAVIMO ZDRAVILA ZA POSILJKE V JUGOSLAVIJO Mandel Drug Co. 15702 WATERLOO RD.

Christiana Lodge

... and Cottages Edwardsburg, Michigan

The Lodge has 30 rooms with connecting shower and toilet. There are 17 cottages each with private shower and toilet. Central dining room with American-European cooking. ALL SPORTS: Golf, dancing, tennis and shuffleboard, horseback riding, private beach, boating and fishing, indoor games. Cater to overnight guests.

Located in Christiana Lake in a grove of large trees, 100 acres of private playground on U. S. 112. Write for folder

Christiana Lodge

DOMINIK KRASOVEC, Prop. Phone: 8126 F 5 P. O. Edwardsburg, Mich.

— Po njih!... Maži!... — je hripavo vpil Grigorij in opletal s svojim ličnim bičem. Konj se je sukal pod njim, se vzpenjal na zadnje noge in ni ni maral dalje. Grigorij ga je stežka premaknil in zadirjal k spređaj bežečim. Na diru je bežno videl Stepana Astahova, ki se je ustavil zraven grma in se molče muzal; videl je, kako se je Anikuška sesedla od smeha, nastavl roke pred usta in vresčal z ženskim, predirnim glasom:

— Grateci! Reši se, kdor se more! Rdeči!... Podi jih!... Goni!...

Grigorij je dohitel še enega sovaščana, oblečenega v podolono in živo. Njegova sključena postava je bila čudno znana, a Grigorij je ni utegnil prepoznati, ampak je že od daleč zarjul: — Stoj, pasji sin!... Stoj, če ne, te podrem!...

In mahoma je človek v podloženem sukniču spočasnil tek, se ustavil in ko se je začel obračati — kažoč z značilno, iz otroških let znano kretnjo zvrhano mero razburjenosti — je prenečeni Grigorij, še preden je zagledal obraz, spoznal očeta.

Lica so Panteleju Prokofjeviču spreletavali trzljaji.

— Ali je mar rodni oče —

pasji sin? Kaj očeta misliš ubiti? — je z visokim, trgajočim se tenkim glasom zapiskal.

Oči so se mu skalile s tako znano nedopovedljivo srepoto, da je Grigorija naenkrat minila zadrega, siloma je pridržal konja in zavpil:

— Nisem te spoznal v hrbet! Kaj tuliš, očka?

— Kako nisi spoznal? Očeta pa nisi spoznal?!...

Tako nerodno in ob nepravem času se je pokazala starčeva užaljenost, da je Grigorij poglaval vstric očeta, se že smejal in pomirjujoče dejal:

— Očka, ne jezi se! Na sebi imaš nekakšen jopič, ki ga ne poznam, pa tudi letel si kakor dirkalni konj in le kam se je zgubila tvoja hromota? Kako naj te potlej spoznam?

In spet je Pantelej Prokofjevič potihnil, kakor se je to dogajalo poprej, zmeraj, v domačem življenju, še venomer sunkovito sopel, se umiril in pritrđil:

— Jopič imam, prav praviš, nov, zamenjal sem ga za kožuh — kožuh je težko vlačiti za seboj — ampak šepati... Kako pa naj zdaj šepam? Zdačji, bratec ti moj, ni čas za hromotnost!... Smrt ti je pred očmi, ti pa o nogi žlabudraš...

— E, do smrti je še daleč. Obrni se! Nabojev nisi pogubil? — Kam naj se le obrnem? — se je razhudil starec.

Tedaj pa je Grigorij že dvignil glas; odsekal je sleherno besedo in poveljeval:

— Ukazujem, da se vrneš! Za nepokorščino poveljniku v bojnem stanju, veš, kaj določa službeni red?

Te besede so učinkovale: Pantelej Prokofjevič si je popravil

na rami puško in se čemerno zasukal. Ko je prišel vstric nekega starca, ko jo je še počasneje pobiral nazaj, je zdihuje dejal:

(Dalje prihodnjic)

Ali ste naročnik "Enakopravnosti"? Če ste, ali so Vaši prijatelji in znanci? "Enakopravnost" je potrebna vsaki družini zaradi važnih vesti in vedno aktualnih člankov! Širite "Enakopravnost!"

RKO Keith's E. 105th St. Theatre

EAST 105th St. & EUCLID AVE.

Naše gledališče je opremljeno s popolnoma novo napravo za umetno prezračenje za udobnost naših posetnikov v vročih dneh.

NAZNANILO!

Cenjeni javnosti sporočam, da imam v trgovini sedaj zalogo

NOVIH ČEVLJEV

ZA VSO DRUŽINO.

Cene so zelo nizke — blago trpežno.

Pri nas si tudi lahko nabavite usnje (kože) za čevlje in sicer za pošiljke za staro domovino. Se priporočam za obisk.

M. JAKULIN

12520 Shaw Ave.

PRVI SLOVENSKI UMETNIŠKI
FILM
"NA SVOJI ZEMLJI"
bo predvajan
v TOREK, dne 17. MAJA
v gledališču ABBY, 15511 Waterloo Rd.

Predstavi: ob 7. in 9. uri zvečer

Vrata se odprejo ob 6.30

Vstopnina 50c

V BLAG SPOMIN

četrta obletnice smrti našega ljubljene in nikdar pozabljenega soproga in očeta

Matevž Debevec

(p. d. JERŠAN)

štiri leta v hladnem grobu ljubi soproga in oče počivaš, bridka žalost nam srce stiska, žalostni so spomini na nas.

V tistem grobu tam počivaš in večno, smirno spanje spiš, ne mile prošnje, ne solze Te s tega sna več na zbude.

Nikdar Te ne bomo pozabili, V mislih med nami boš vsak čas, dokler se zopet ne združimo tam, kjer ni trpljenja ne solza žalujoci ostali:

Helen, soproga: Matthew in Ladislav, sinova Olga, poročena Debelak, hči;

Pauline in Denise, sinah; Anthony, zet; Matthew, Jr. in Paul Debevec, vnuka

Margaret in Marion Debelak, Sylvie Debevec, vnukinje;

Andrej, brat v Smithfield, Pa. Cleveland, Ohio, dne 16. maja 1949.

Get 'em while you're "HOT"!

How you doing? All right?

Well, we don't want to throw cold water. But remember—there comes a time to every man when his earnings start to go downhill.

The money you'll need in the future, you're earning right now. And one safe way—one sure way—to set some of that money aside is to do it by purchasing U. S. Savings Bonds.

You can buy them at this bank.

Don't miss this opportunity to save while you're still going strong!

Put more opportunity in your future! Invest in U.S. Savings Bonds

ENAKOPRAVNOST

This is an official U. S. Treasury advertisement prepared under auspices of Treasury Department and Advertising Council.